

(Takvim-i Vekayi'nin 100. Yılında) Türk Gazeteciliğinde Mülkiye'nin Yeri^(*)

M. Alaeddin ASNA

Türk gazeteciliğinin doğuş ve gelişiminde Mülkiye, zengin bir kaynak olmuştur. Mülkiyeliler her alanda olduğu gibi Türk gazeteciliğinde de yeniliklerin ve vatan sevgisinin bayraktarlığını yapmışlar ve basın tarihimizde önemli bir yer işgal etmişlerdir.

Bir Türk tarafından yayınlanan ilk özel gazete olan Tercüman-ı Ahval'in yazarlarından, daha sonra ünlü Mirat gazetesini çıkaracak olan Mustafa Refik Bey, İttihatçılar tarafından vurulan Serbesti gazetesi yazarı ilk "basın şehidi" Hasan Fehmi, Peyam gazetesi sahibi Ali Kemal Mülkiye'de okumuşlardır. İkdam gazetesi sahibi Ahmet Cevdet ile Servet-i Fünun yazarlarından Hüseyin Daniş'in de kısa bir süre Mülkiye'de öğrenim gördükleri ileri sürülür.

Ünlü gazeteci ve yazar Hüseyin Siret Mülkiye idadisini bitirmiştir.

"Mizan'cı Murat" diye tanınan ve Kahire'de, Paris'te, Cenevre'de, İstanbul'da 14 yıl yayınladığı Mizan gazetesiyle önce Abdülhamit'e, sonra da İttihat ve Terakki'ye mertce karşı koyan Mehmet Murat Bey Mülkiye'de 17 yıl Siyasi Tarih Profesörlüğü, ünlü tarih yazarı (vak'anüvis) Abdurrahman Şeref Bey ise 16 yıl okul müdürlüğü yapmıştır. Mülkiye'de dördüncü sınıftan ayrılarak Paris'e giden yukarıda söz ettiğimiz Ali Kemal Bey de okulun Siyasi Tarih Profesörleri arasındadır. Ahmet Haşim, Rezaizade Ekrem, Cennap Şehabettin, Ahmet Emin Yalman, Şükrü Baban, Yavuz Abadan, Ahmet

(*) Mülkiyeliler Birliği Dergisi, Nisan-Haziran 1980, c. 8-9, s. 59

¹ Tarık Zafer Tunaya, **Türkiye'de Siyasi Partiler** (İst., Doğan Kardeş Basımevi, 1952), s. 580-2; Fahir Giritlioğlu, **Türk Siyasi Tarihinde Cumhuriyet Halk Partisinin Mevkii** (Ank., Ayyıldız Matbaası, 1965), s. 26-8.

Şükrü Esmer, Ercüment Ekrem Talu ve Ulus gazetesinde 10 yıldan fazla çalışmış olan Nermin Abadan Unat, Mülkiye’de uzun yıllar öğretim üyeliği ve yöneticilik yapmış ve gazetecilik mesleğine emek vermiş ünlü isimlerdir.

Mülkiye diplomasına sahip olmasalar da birer "Mülkiyeli" olarak kabul edilen bu ünlülerin yanısıra gazeteciliği meslek olarak benimsemiş pek çok Mülkiye mezunu vardır. Tarih kitaplarının ya da gazete koleksiyonlarının sararmış sayfaları arasında unutulmakta olan bu öncülerini rahmetle, yaşayanları da takdir ve gururla anmak bir Mülkiyelilik görevidir.

Mahmut SADIK: 1864’te İstanbul’da doğmuş, Mülkiye idadisini pekiyi derece ile bitirmiş, Berlin’de bir yıl tarım öğrenimi görmüş, sonra İstanbul’a dönerek 1885’de Mülkiye yüksek kısmından diploma almıştır. Bir yıl Bab-ı Ali tercüme odasında çalıştıktan sonra Saadet gazetesi yazarları arasına katılmıştır. Mülkiye’de öğrenciyken Mir’at-ı Alem dergisinde yazıları çıkan Mahmut Sadık Bey, Saadet’ten sonra 1892’de Tarik gazetesi başyazarı olmuş, Tercüman-ı Hakikat ve Sabah gazetelerinde çalışmış bir jurnal üzerine Kudüs’e sürülerek beş yıl kalmıştır. 1903’te İstanbul’a dönüp İkdâm, Sabah ve Tercüman-ı Hakikat’te yeniden görev yaptıktan sonra 2. Meşrutiyet’in ilanı üzerine günlük olarak yayınlamaya başlayan Servet-i Fünun’a başyazar olmuştur. Şura-yı Ümmet ve Yeni Gazete’de de çalışan, Balkan Savaşında Viyana’da savaş muhabiri olarak bulunan Mahmut Sadık Bey, 1919’da kurulan İstanbul Matbuat Cemiyeti’ne ilk başkan ve zamanının en yaşlı gazetecisi olarak Şeyh-ül Muharririn seçilmiş, 1930’da ölümü ile sonuçlanan hastalığı ile Atatürk yakından ilgilenmiştir.

Ahmet İhsan TOKGÖZ: 1866’da Erzurum’da doğmuş, Mülkiye’nin idadi kısmından sonra 1886’da yüksek kısmından mezun olmuştur. Dört yıl tercüman olarak Devlet memurluğu yaptıktan sonra Sirkeci Ebussuud Caddesindeki Alem Matbaası’nı kurmuştur. Mülkiye’deki öğrenciliği sırasında Ahmet Mithat Efendi’nin Tercüman-ı Hakikat ve Dikran Kelekyan’ın Cihan gazetesinde tercüme ve telif yazılar yayınlayan ve iki yıl da Ümran dergisini çıkaran Ahmet İhsan Bey, matbaasını "Ahmet İhsan ve Şürekası" ünvanı ile açmış, bir ara Ahmet Mithat Efendi ile ortaklık teşebbüsüne girmişmiş fakat sonuçlandıramamış, bu arada Jules Verne’in "80 Günde Devrialem", "Gizli Ada", "Kaptan Grand’ın Çocukları", "Deniz Altında 20.000 Fersah" romanlarını Türkçe’ye çevirerek yayınlamıştır. D. Nikolaidi isimli bir Rum’un çıkardığı Servet gazetesinin resimli ilavesi olarak ruhsatı alınan Servet-i Fünun’u, Servet’in batışından sonra 1891’de yayınlayan Ahmet İhsan Bey, resimli yayınlayan gazeteyi Abdülhamit’in beğenmesi üzerine sa-

raydan da yardım görerek baskı kalitesini geliştirmiştir. 1908 Meşrutiyeti sırasında tirajı 25.000'e kadar çıkan Servet-i Fünun, bir ekol olarak Türk edebiyatına da hizmet vermiş, Edebiyat-ı Cedide ve Fecr-i Ati toplulukları bu atı altında ortaya çıkmışlardır. Lozan Barış görüşmelerinde Türk basın bürosunu yöneten, Cemiyet-i Akvam kongrelerine Türk delegesi olarak katılan ve Atatürk'ün isteği ile 1931'de Ordu Milletvekili seçilerek 1942'de bu görevde iken ölen Ahmet İhsan, ölümüne kadar Mülkiye'nin kuruluş yıldönümlerine katılmış ve en eski Mülkiyeli olarak her yıl birer konuşma ile öğrencilik anılarını anlatmıştır.

Mustafa REFİK: 1966'da İstanbul'da doğmuş, Mülkiye'nin idadi ve 1887'de yüksek kısmını bitirmiş, gazeteciliğe dayısı Ahmet Mithat Efendi'nin yanında başlamış, Resimli İstanbul dergisini çıkarmıştır. 1913'te Viyana'da ölmüştür.

Ahmet Reşit REY: 1870'de İstanbul'da doğmuş, Mülkiye idadisinden sonra 1888'de iyi derece ile yüksek kısımdan mezun olmuştur. Gülşen, Mektep, Şehrah ve Servet-i Fünun gazete ve dergilerinde H. Nazım imzası ile yazıları yayınlanmış, Recine, Virgile ve Corneille'in eserlerini ve Homer'in İlyada'sını Türkçe'ye çevirmiştir. Kamil Paşa ve Damat Ferid kabinelerinde Dahiliye Nazırı olan Rey, Sevre Anlaşmasını "Türk Milletinin idamı olarak gördüğü için" imzalamayarak nazırlıktan itifa etmiştir. 1955'te ölmüştür.

Ali Haydar YÜCEBAŞ: 1866'da İstanbul'da doğmuş, Mülkiye İdadisinden sonra 1888'de yüksek kısımdan mezun olmuştur. Öğretmenlik ve mülki amirlik görevlerinden sonra 1916'da Ahmet İhsan Tokgöz'ün Alem matbaası müdürü olmuştur. 1919'da İstanbul'da Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti'ni kurmuştur. 1951'de ölmüştür.

Mehmet ZEKİ: 1869'da İstanbul'da doğmuş, Galatasaray Lisesinden sonra 1889'da Mülkiye'yi bitirmiş, öğrenciliği sırasında hocası Murat Bey'in Mizan gazetesinde yazarlığa başlamış, Hürriyet ve İ'tilaf partisi organı Şehrah gazetesinde çalışırken İttihatçılar tarafından Bakırköy'de vurularak öldürülmüştür.

Ömer Lütfü FİKRİ: 1872'de İstanbul'da doğmuş, Mülkiye idadisinden sonra 1890'da yüksek kısmı bitirmiş, 1894'de Paris Hukuk Fakültesinde siyasal bilgiler eğitimi görmüş, 1911'de Tanzimat gazetesini çıkarmış, daha sonra Zühri, Matbuat, Merih, Islahat, Meşrik, Te'sirat, Takdirat, Teşkilat, Teminat, İfham gazetelerini yayınlamıştır. Meşrutiyet Meclisinde Dersim

mebusu olan, İttihat ve Terakki muhalifi olarak zor günler geçiren, Cumhuriyet'ten sonra İstiklal Mahkemesine de verilip beraat eden Lütfi Fikri, 1934'de ölmüştür.

Mehmet MUSA: 1865'te Kazan'da doğmuş, 1891'de Mülkiye'yi pekiyi derece ile bitirmiş, çeşitli görevlerde çalışmış, 1923'te Süleymaniye Kütüphanesi müdürüken ölmüştür. 1910'da kapatılan Metin gazetesini çıkararak Maliyeci Cavit Bey'in liberal ekonomi görüşüne Devletçilik görüşü ile karşı çıkmış, sonra Üç Kardeş gazetesini yayınlamış, Türk Yurdu ve Türk Dünyası dergilerinde yazılar yayınlamıştır.

Hüseyin Cahit YALÇIN: 1875'te Balıkesir'de doğmuş, İstanbul lisesinden sonra 1896'da Mülkiye'yi bitirmiş, öğretmenlik yaparken Servet-i Fünun'da yazmaya başlamış, 2. Meşrutiyet'ten sonra bu gazetenin başyazarı olmuş, 1909'da Tevfik Fikret'le birlikte Tanin gazetesini çıkarmıştır. Meşrutiyet Meclisi'ne İstanbul Mebusu olarak giren ve İttihat ve Terakki Cemiyeti üyesi olan Yalçın'ın matbaası 31 Mart olaylarında tahrip olmuş, bir ara Meclis Başkan Vekilliği de yapmış, 1. Dünya Savaşından sonra Malta'ya sürülmüş, Fikir Hareketleri adlı bir dergi çıkarmış, Yeni Sabah gazetesinde başyazılar yazmış, Akşam, Yedi Gün, Ulus, Yeni Ulus, Halkçı gazetelerinde çalışmış, 1957'de ölmüştür. Yanlışlıkla başkasını vurdukları için ölümden, İstiklal Mahkemesinde de idamdan kurtulan Hüseyin Cahit, Mata ve Çorum'da beş yıl sürgün hayatı yaşamıştır.

Ali REŞAT: 1877'de Lofça'da doğmuş, 1897'de iyi derece ile Mülkiye'yi bitirmiş, eğitim kurumlarında görev yaparak ulaştığı Maarif Nezareti Müsteşarlığından azledilmiş, 1929'da Edebiyat Fakültesi Tarih Profesörü iken ölmüştür. Saadet, Sabah ve Tasvir gazetelerinde çalışmıştır.

Mehmet SAMİ: 1866'da İstanbul'da doğmuş, Mülkiye idadisinden sonra 1899'da yüksek kısmı pek iyi derece ile bitirmiş, eğitim mesleğinde çalışmış, 1917'de İstanbul Üniversitesi Rektörü iken ölmüştür. Süleyman Nesip adıyla Servet-i Fünun'un tanınmış yazarları arasında yer almıştır.

İsmail Hakkı Alişan ERDEM: 1869'da İstanbul'da doğmuş, Mülkiye idadisinden sonra 1899'da yüksek kısmı bitirmiş, Dışişlerinde görev yapmıştır. Nahl-i Emel (Ülkü Fidanı) ve Mektep dergilerini çıkarmıştır. 1944'te ölmüştür.

Ali FEHMİ: 1866'da Filibe'de doğmuş, Mülkiye idadisinden sonra yüksek kısmı 1899'da bitirmiş, Cenevre Hukuk Fakültesinden de mezun ol-

muştur. 901'de Muvazene gazetesini çıkarmış, İstibdat jurnalcılarından kurtarmak üzere gazeteyi Varna'ya nakletmiş ve oradaki Jön Türkler'le birlikte yayını sürdürmüştür. 1919'da İstanbul'da ölmüştür.

Mustafa Salim GÖK: 1879'da İstanbul'da doğmuş, 1900'de Mülkiye'yi bitirmiştir. 1922'ye kadar Devlet görevlerinde bulunmuş, sonra Tercüman-ı Hakikat'te gazeteciliğe başlayarak İkdam, Sabah gazeteleri ve Türkiye Halk Mektepleri dergisinde çalışmıştır. 1957'de Darülaceze'de ölmüştür.

İsmail Müştak MAYAKON: 1882'de Teselya'da doğmuş, 1901'de Mülkiye'yi birincilikle bitirmiş, Ayan Meclisi genel sekreterliğine kadar yükselmiş, 1919'da Damat ferit Kabinesi tarafından görevden azledilmiş, tutuklanarak Bekirağa bölüğüne konulmuş, İttihatçılarla birlikte Malta'ya sürülmüş, Cumhuriyet'ten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Siirt Mebusu olarak girmiş, 1938'de ölmüştür. Gazeteciliğe Servet-i Fünun'da başlamış, Tanin ve Cumhuriyet gazetelerinde yazmıştır.

Faik Ali OZANSOY: 1876'da Diyarbakır'da doğmuş, Mülkiye idadisi ve 1901'de yüksek kısmı bitirmiştir. İdarecilik mesleğinde çalışmış, Marmara dergisini çıkarmış, Servet-i Fünun yazarları arasında bulunmuştur. 1950'de ölmüştür.

Nüzhet SABİT: 1883'te San'a'da doğmuş, 1905'de Mülkiye'yi pekiyi derece ile bitirmiş, Paris'te siyasal bilgiler eğitimi de yapmıştır. 1912'de Vazife gazetesini çıkarmış, Binbir Kuş Kütüphanesi adı altında kitapçıklar yayınlamak için İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin düşüncelerine karşı çıkmıştır. 1919'da 36 yaşında İstanbul'da ölmüştür.

Asım US: 1884'te Gördes'te doğmuş, 1907'de Mülkiye'yi iyi derece ile bitirmiş, 1910'da Elmalı Kaymakamlığından istifa ederek Hüseyin Cahit'in Tanin gazetesinde yazarlığa başlamıştır. Öğretmenlik görevlerinden sonra Ahmet Emin Yalman'la birlikte 1918'de Vakit gazetesini yayınlamıştır. 23 yıl Milletvekilliği yapan Us, 1967'de ölmüştür.

Mehmet Sait HİKMET: 1883'te İstanbul'da doğmuş, 1906'da Mülkiye'yi pekiyi derece ile bitirmiş, Paris'te siyasal bilgiler ve diplomasi eğitimi görmüştür. Müterakeye kadar Dışişleri Bakanlığı'nda çalışmış, Ankara'ya yayan giderek milli mücadeleye katılmıştır. Meşrutiyet'ten sonra Sermet Muhtar Alus ile El-Üfürük adlı ünlü mizah dergisini çıkarmış. 1925'te memuriyetten emekli olarak, ölümüne kadar çeşitli gazete ve dergilerde çalışmıştır. 1930'da İstanbul'da ölmüştür.

Şahabettin SÜLEYMAN: 1885'te İstanbul'da doğmuş, 1908'de iyi derece ile Mülkiye'yi bitirmiş, Servet-i Fünun'da çalışmış, Rebab dergisini çıkarmış, 1921'de İsviçre'de ölmüştür. Edebiyat-ı Cedide akımının öncüleri arasında yer almıştır.

Ahmet CEVDET: 1888'de Manastır'da doğmuş, 1908'de iyi derece ile Mülkiye'yi bitirmiştir. 1911'de Manastır Vilayet Gazetesi müdürlüğüne getirilmiştir. 1920'de İstanbul'da ölmüştür.

Nafi Atuf KANSU: 1890'da Mekke'de doğmuş, 1910'da pekiyi ile Mülkiye'yi bitirmiş, öğretmenliklerde bulunmuş, Kurtuluş Savaşı sırasında Anadolu'ya kaçarak Matbuat Umum Müdürlüğü baştercümanı olmuştur. Hakimiyet-i Milliye gazetesinde yazı işleri müdürlüğü yapan Kansu, 1927'de Milletvekili olmuş, 1949'da bu görevde iken ölmüştür.

Ahmet Hilmi KALAÇ: 188.. 'de Kayseri'de doğmuş, 1910'da iyi derece ile Mülkiye'yi bitirmiş, 1911'de Erciyes gazetesini çıkarmıştır. Sivas Kongresine Kayseri delegesi olarak girmiş, 1919'da son Osmanlı Meclisi'nde Kayseri Mebusu olmuş, Meclis dağılınca Ankara'ya kaçarak TBMM'ye Kayseri Mebusu olarak katılmıştır. 1946'ya kadar Meclis'te bulunan Kalaç, 1966'da Ankara'da ölmüştür.

Habib Edip TÖREHAN: 1890'da İstanbul'da doğmuş, 1911'de pekiyi derece ile Mülkiye'yi bitirmiştir. 1914'te Almanya'ya giderek Cumhuriyet gazetesi muhabirliği yapmış, 1948'de Yeni İstanbul gazetesini yayınlamıştır. 1962'ye kadar bu gazetenin başyazarlığını yapan Törehan bir yandan da ticaretle uğraşmış, 1968'de ölmüştür.

Ahmet Halit YAŞAROĞLU: 1891'de Eğin'de doğmuş, 1911'de Mülkiye'yi bitirmiş, çeşitli eğitim kurumlarında öğretmenlikler yapmış, 1918'de ilk "Muallimler Cemiyeti"ni kurmuştur. 1928'de Ahmet Halit Kütüphanesi adıyla yayın şirketi kuran Yaşaroğlu pek çok kitap yayınlamış ve çeşitli gazetelere yazmıştır. 1951'de İstanbul'da ölmüştür.

Necip Asım YAŞARGİL: 1890'da İştîp'de doğmuş, 1911'de Mülkiye'yi iyi derece ile bitirmiştir. Çeşitli Devlet görevlerinde bulunmuş, Selanik'te çıkan Zaman, İstanbul'da İkdam ve Servet-i Fünun gazetelerinde yazarlar yayınlamıştır. 1958'de ölmüştür.

Hüsnü YAMAN: 1890'da Gördes'te doğmuş, 1912'de Mülkiye'yi iyi derece ile bitirmiş, çeşitli Devlet görevlerinde bulunmuş, 1946'dan 1960'a kadar milletvekili olarak görev yapmış, 1962'de ölmüştür. Mülkiye'de öğ-

renci iken gazeteciliğe başlamış, Yeni Türk gazetesini, Rebab, Unfuvan dergilerini yayınlamıştır.

İsmail Hami DANIŞMEND: 1892'de Merzifon'da doğmuş, 1912'de Mülkiye'yi bitirmiştir. Çeşitli Devlet memurlukları ve öğretmenlik yapmış, 1919'da Memleket gazetesini çıkarmış, Sivas Kongresi'ne İstanbul delegesi olarak katılmış, sonradan adı Hakimiyet-i Milliye olan İrade-i Milliye gazetesinde başyazarlık yapmıştır. 1967'de ölmüştür.

Burhan Cahit MORKAYA: 1892'de İstanbul'da doğmuş, 1912'de Mülkiye'yi bitirmiş, Yeni Gazete, Osmanlı Milli Ajansı ve Servet-i Fünun'da çalışmış, Vatan gazetesinde haftalık fıkra yazmış, 1918'de Karagöz gazetesini yayınlamış, 1926'da Köroğlu olarak adı değişen bu gazetede 31 yıl başyazarlık ve yazı işleri müdürlüğü yapmıştır. 1949'da ölmüştür. Yayınlanmış 33 kitabı vardır.

Cemil HAKKI: 1888'de İstanbul'da doğmuş, 1912'de Mülkiye'yi bitirmiş, öğrenci iken gazeteciliğe başlamış, Tasvir-i Efkar, İkdam, Sabah, Yeniçeri, Gıdık (mizah) gazetelerinde çalışmış, daha sonra Tanin'de Cemil Nevzat adıyla yazılar yazmış, 1. Dünya Savaşını Milli Ajans muhabiri olarak Trablus, Halep, Şam, Beyrut, Erzurum, Kafkas cephelerinde izlemiş, 1918'de ölmüştür.

Avni DOĞAN: 1892'de Yozgat'ta doğmuş, 1913'te Mülkiye'yi pekiyi derece ile bitirmiş, idarecilik görevlerinde bulunmuş, 1923'te Milletvekili olarak TBMM'ye girerek üç dönem çalışmış, daha sonra çeşitli dönemlerde yeniden seçilmiştir. Kurtuluş Savaşı sırasında Adana'da Ahmet Remzi Yüreğir ile birlikte Yeni Adana gazetesini çıkararak İstanbul Hükümeti'ne ve işgalci Fransız güçlerine karşı mücadele vermiştir. 1965'te Devlet Bakanı iken Ankara'da ölmüştür.

Hıfzı Tefrik GÖNENSAY: 1892'de Selanik'te doğmuş, 1913'te Mülkiye'yi pekiyi ile bitirmiş, 1949'da İstanbul Feyz-i Ati Lisesi müdürü iken ölmüştür. Şehbal, Servet-i Fünun, Türk Yurdu, Hürriyet-i Fikriye, Nedim, Şair, Donanma dergileri ve çeşitli gazetelerde yazıları yayınlanmıştır.

Ali Nasih AKTUĞ: 1895'te İzmir'de doğmuş, 1915'te Mülkiye'yi birincilikle bitirmiş, 1930'da Bursa'da bir gazete çıkararak 3 yıl başyazarlığını yapmış, hemen sonra da (1935'te) ölmüştür.

Necati ÇİLLER: 1895'te Milas'ta doğmuş, 1915'de Mülkiye'yi bitirmiş, müterake ve Kurtuluş Savaşı yıllarında çeşitli İstanbul gazetelerinde

çalışmış, Muğla'da Akyol gazetesini çıkarmıştır. Bilecik Valisi iken emekli olmuş, İzmir'de ölmüştür.

Türk gazeteciliğinin başlangıç ve ilk gelişme döneminde büyük maddi sıkıntılar, teknik olanaksızlıklar ve siyasal tehditler içinde basın mesleğini yerleştirmeye, önce padişah, sonra da ittihat ve Terakki baskısına karşı direnmeye çalışan ilk Türk gazetecileri arasında bu kadar çok sayıda Mülkiyeli bulunuşu, okulun Batı'ya ve özgürlük düşüncesine yönelik eğitim gücünün bir belirtisidir. Öldürülen, sürülen, hapse atılan, yurdundan ayrı kalmak zorunda bırakılan; kağıt paketleri üzerinde uyuyarak, yarı aç çalışarak Türkiye'de gazeteciliğin yaşamasını sağlayan ilk gazetecilerimiz, bugün Türk Devleti'nin ve bugünkü Türk Basını'nın müjdecileridir. Bu ilk savaşçıların arasında gencecik bilinçli Mülkiyeliler, Basın Tarihimizin şeref sayfalarında Şinasilerin, Agahların, Hasan Tahsinlerin ve Namık Kemallerin yanında hakettikleri yeri almışlardır.

Cumhuriyet Döneminde Mülkiyeli Gazeteciler

Cumhuriyet döneminde yetişenler arasında gazeteciliği meslek olarak kabul edip öğrencilikleri sırasında ve mezuniyetten sonra bu alanda çalışan pek çok Mülkiyeli vardır. Sağlam bir öğrenim ve kültürle bu mesleğe yeni bir kan getiren Mülkiyeliler Türk gazeteciliğinin bugünkü gelişiminde önemli bir rol oynamışlardır.

Artık aramızda olmayan Ömer Bedreddin, Vasfi Mahir ve Hilmi Özgen dışındaki yeni kuşak Mülkiyeliler, gazete sahibi, yönetici, yazar ve muhabir olarak bu mesleğe katkılarını sürdürmektedirler.

Ömer Bedreddin UŞAKLI: 1904'te Uşak'ta doğmuş, 1927'de Mülkiye'yi bitirmiştir. Kaymakamlıklar ve Milletvekilliği yapmış, 1946'da Kütahtaya Milletvekili iken İstanbul'da ölmüştür. Çeşitli gazete ve dergilerde yazıları ve üç şiir kitabı yayınlanmıştır.

Vasfi Mahir KOCATÜRK: 1907'de Gümüşhane'de doğmuş, 1930'da pekiyi ile Mülkiye'yi bitirmiş, öğretmenlik ve çeşitli gazete ve dergilerde yazarlık yapmış, 100'e yakın kitabı yayınlanmıştır. 1961'de ölmüştür.

Hilmi ÖZGEN: 1910'da Dimetoka'da doğmuş, 1933'te Mülkiye'yi bitirmiş, gazete ve dergilerde ekonomik ve toplumsal yazılar yayınlamış, İstanbul'da intihar etmiştir.

Hasan Refik ERTUĞ: 1911'de Ustrumca'da doğmuş, 1934'te Mülki-

ye'yi bitirmiş, Servet-i Fünun'da yazarlık yapmış, İstanbul Radyosu Müdürlüğü, Basın-Yayın Genel Müdür Vekilliği, Gazetecilik Enstitüsü Öğretim Üyeliği, Gazeteciler Cemiyeti danışmanlığı yapmış, çeşitli gazetelerde çalışmıştır.

Hürrem KUBAT: 1911'de Turgutlu'da doğmuş, 1934'te Mülkiye'yi bitirmiş, 1950'de Demokrat İzmir gazetesi başyazarı olmuş, Tan, Yeni İstanbul, Yeni Gazete, Ankara Telgraf gazetelerinde görev almış, Anadolu Ajansı İzmir Bölge Müdürlüğünde bulunmuştur.

Muzaffer UYGUNER: 1923'te Kandıra'da doğmuş, 1945'te Mülkiye'yi bitirmiş, birçok bakanlıklarda görev almış, çeşitli gazete ve dergilerdeki yazılarının yanısıra Mülkiye ve Standart dergilerinde sorumlu müdürlük yapmıştır. Hukuk Fakültesi'nden diploma, üç Amerikan Üniversitesinden sertifika almıştır.

Altan ÖYMEN: 1932'de İstanbul'da doğmuş, 1955'te Mülkiye'yi bitirmiştir. Ulus, Yeni Ulus, Pazar Postası, Halkçı, Tercüman, Demokrat İzmir, Sabah Postası, Yeni Gün, Öncü ve Cumhuriyet gazetelerinde çalışmış, Bonn'da basın ataşeliği, Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı, basın temsilcisi olarak Kurucu Meclis üyeliği yapmış, Anka Ajansı'nı kurmuştur.

Mehmet Şevket EYGİ: 1933'te Ereğli'de doğmuş, 1956'da Mülkiye Siyasi Şube'den mezun olmuştur. Diriliş dergisinde gazeteciliğe başlamış ve Bugün gazetesini yayınlamıştır.

Mehmet Ali KIŞLALI: 1933'te Kilis'te doğmuş, Mülkiye'yi 1960'da bitirmiş, Zafer, yeni Gün, Milliyet, Tercüman gazetelerinde çalışmış, bazı yabancı gazete ve dergilerin Türkiye muhabirliğini yapmış, Yankı Dergisi'ni çıkararak bugüne kadar sürdürmüştür.

Bu isimler dışında geçimini gazetecilik mesleğinde sağlamış ya da bu mesleğe yaşamlarının büyük bir bölümünü vermiş Mülkiyeliler arasında şu mezunlar bilinmektedir.

Ertuğrul Soysal (1942 mezunu, Tercüman), **Şinasi Özdenoğlu** (1943 mezunu, Ulus), **Mehmet Çınarlı** (1948 mezunu, Hisar Dergisi), **Melih Kemal Küçüktepepınar** ve **Aslan Başer Kafaoğlu** (1949 mezunları), **Mümtaz Soysal** (1953 mezunu, Yön, Milliyet), **Yaşar Güngör** (1959 mezunu, Tercüman), **Erol Aksoy** ve **Erdoğan Alkan** (1960 mezunları), **Alaeddin Asna** (1961 mezunu, Yeni İstanbul, Vatan, Yeni Adana, Ege Ekspres, Demokrat İzmir), **Yaşar Aysev** (1962 mezunu, Ankara Ekspres ve Barış gaze-

tesi sahibi), **Alpay Erdinç** (1962 mezunu, Yeni Sabah, Vatan), **Özgen Acar** (1962 mezunu, Cumhuriyet), **Erdoğan Gürgen** (1963 mezunu, Yeni Ant, Yeni Gün, Akis), **Olca Akkoç** (1963 mezunu, Yeni Gazete), **Nedim Tekin** (1964 mezunu, Ulus), **Burhan Özfatura** (1964 mezunu, Yeni Asır), **Hasan Cemal** (1965 mezunu, Cumhuriyet), **Hıncal Uluç** (1964 mezunu, Yeni Gün, Cumhuriyet), **Cavlı Çulfaz** (1965 mezunu, Kudret, Ankara Telgraf), **Koray Düzgören** (Cumhuriyet), **Melih Aşık** (Günaydın), **Uluç Gürkan** (Anka Ajansı).

Kaynaklar

- Selim Nüzhet Gerçek: **Türk Gazeteciliği**, İst., 1931.
Ahmet İhsan Tokgöz: **Matbuat Hatıralarım**, İst., 1930 (üç cilt)
İbrahim Alaeddin Gövsa: **Türk Meşhurları**, İst., 1946.
Münir Süleyman Çapanoğlu: **Basın Tarihine Dair Bilgiler**, İst., 1962.
Fuat Süreyya Oral: **Türk Basın Tarihi**, Anl., 1967.
Enver Behnan Şapolyo: **Türk Gazetecilik Tarihi**, Ank., 1971
Ali Çetinkaya: **Mülkiye ve Mülkiyeliler Tarihi**, Ank, Ank. 1971 (8 cilt)
Basın-Yayın Genel Müdürlüğü: **Türk Basınında Kim Kimdir**. Ankara, 1977
Nuri İnuğur: **Basın-Yayın Tarihi**, İst., 1978.